



Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, dnia 11 czerwca 2019 r.



Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania mojego stanowiska w toku prac nad projektem ustawy upoważniam Pana Pawła Muchę – Zastępcę Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyznaczeniem


Andrzej Duda

USTAWA

z dnia 2019 r.

o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161 i 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zasady etyki zawodowej policjantów, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych;”;

2) w art. 43:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 8 może nastąpić po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej reprezentującej policjanta.”,

b) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Policjant może wskazać zakładową organizację związkową, o której mowa w ust. 3, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania w sprawie wskazania takiej organizacji.

5. Zakładowa organizacja związkowa, o której mowa w ust. 3, sporządza opinię w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o sporządzenie opinii.

6. W przypadku, gdy policjant w terminie, o którym mowa w ust. 4, nie wskazał zakładowej organizacji związkowej albo zakładowa organizacja związkowa w terminie, o którym mowa w ust. 5, nie przekazała opinii, zwolnienie policjanta ze służby może nastąpić bez zasięgnięcia opinii zakładowej organizacji związkowej.”;

3) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. 1. Policjanci mogą zrzeszać się w związkach zawodowych, z tym że nie przysługuje im prawo do strajku.

2. Przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) określone w przepisach prawa uprawnienia w sprawach indywidualnych przysługują zakładowej organizacji związkowej, jeżeli jej członkiem jest co najmniej jeden policjant inny niż ten, którego w danej sprawie reprezentuje zakładowa organizacja związkowa;
- 2) uprawnienie, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, przysługuje związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta wojewódzkiego Policji;
- 3) policjant może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, której zakresem działania objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Policji.

3. W przypadku realizacji określonych w przepisach prawa uprawnień w sprawach indywidualnych zakładowa organizacja związkowa niezwłocznie informuje właściwego komendanta Policji o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Szczegółowe zasady współdziałania związku zawodowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Komendantem Głównym Policji oraz właściwymi komendantami Policji określa statut tego związku zarejestrowany w sądzie lub porozumienie zawarte z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych lub właściwym komendantem Policji.

5. Policjant pełniący służbę na stanowisku, dla którego ustawa przewiduje powołanie, a także policjant mianowany na stanowisko dyrektora komórki organizacyjnej, zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej albo naczelnika, nie może pełnić funkcji w związkach zawodowych oraz nie podlega ochronie, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.”;

- 4) art. 129 otrzymuje brzmienie:

„Art. 129. Uprawnienia przewidziane w art. 12, art. 101 ust. 2, art. 102, art. 104 ust. 6, art. 105 ust. 3, art. 110 ust. 1, art. 112 ust. 2, art. 113 ust. 2 i art. 120 ust. 2 minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje po zasięgnięciu opinii związków zawodowych.”;

- 5) w art. 135j ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w Policji przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego do raportu w celu wysłuchania go. W raporcie uczestniczy rzecznik dyscyplinarny. O terminie raportu należy zawiadomić wskazaną przez obwinionego, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania w sprawie, zakładową organizację związkową. Przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej będący policjantem może uczestniczyć w raporcie, chyba że obwiniony nie wyrazi na to zgody. Obwinionemu oraz zakładowej organizacji związkowej, w przypadku gdy obwiniony wyraził zgodę na udział jej przedstawiciela w raporcie, doręcza się sprawozdanie w terminie umożliwiającym zapoznanie się z nim przed raportem.”;

6) w art. 135m ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja składa się z trzech oficerów w służbie stałej, z których dwóch wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny, a jednego wskazana przez obwinionego zakładowa organizacja związkowa.

3. O wyznaczeniu przedstawiciela związku zawodowego do składu komisji zakładowa organizacja związkowa zawiadamia wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o powołaniu takiej komisji. W przypadku niewyznaczenia przedstawiciela związku zawodowego, trzeciego członka komisji wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, 125 i 235) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 45 ust. 2 pkt 5 może nastąpić po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej reprezentującej funkcjonariusza.”,

b) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Funkcjonariusz może wskazać zakładową organizację związkową, o której mowa w ust. 3, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania w sprawie wskazania takiej organizacji.

5. Zakładowa organizacja związkowa, o której mowa w ust. 3, sporządza opinię w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o sporządzenie opinii.

6. W przypadku, gdy funkcjonariusz w terminie, o którym mowa w ust. 4, nie wskazał zakładowej organizacji związkowej albo zakładowa organizacja związkowa w terminie, o którym mowa w ust. 5, nie przekazała opinii, zwolnienie funkcjonariusza ze służby może nastąpić bez zasięgnięcia opinii zakładowej organizacji związkowej.”;

2) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związkach zawodowych, z tym że nie przysługuje im prawo do strajku.

2. Przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) określone w przepisach prawa uprawnienia w sprawach indywidualnych przysługują zakładowej organizacji związkowej, jeżeli jej członkiem jest co najmniej jeden funkcjonariusz inny niż ten, którego w danej sprawie reprezentuje zakładowa organizacja związkowa;
- 2) uprawnienie, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, przysługuje związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta oddziału Straży Granicznej;
- 3) funkcjonariusz może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, której zakresem działania objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Straży Granicznej.

3. W przypadku realizacji określonych w przepisach prawa uprawnień w sprawach indywidualnych zakładowa organizacja związkowa niezwłocznie informuje właściwy organ Straży Granicznej o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Szczegółowe zasady współdziałania związku zawodowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Komendantem Głównym Straży Granicznej oraz właściwymi organami Straży Granicznej określa statut tego związku zarejestrowany w sądzie lub porozumienie zawarte z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych lub właściwym organem Straży Granicznej.

5. Funkcjonariusz pełniący służbę na stanowisku, dla którego ustawa przewiduje powołanie, a także funkcjonariusz mianowany na stanowisko dyrektora komórki

organizacyjnej, zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej albo naczelnika, nie może pełnić funkcji w związkach zawodowych oraz nie podlega ochronie, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.”;

3) art. 143 otrzymuje brzmienie:

„Art. 143. Komendant Główny Straży Granicznej określi, w drodze zarządzenia, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy, uwzględniając w szczególności zasady określone w rozdziale 3.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1542, 1669, 2245 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zasady etyki zawodowej, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, z uwzględnieniem ogólnych wartości i norm moralnych, zasad postępowania i zachowania się funkcjonariusza wobec osadzonych, wzajemnych relacji funkcjonariuszy oraz specyfiki zawodu funkcjonariusza;”;

2) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związkach zawodowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263), z tym że nie przysługuje im prawo do strajku.

2. Przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) określone w przepisach prawa uprawnienia w sprawach indywidualnych przysługują zakładowej organizacji związkowej, jeżeli jej członkiem jest co najmniej jeden funkcjonariusz inny niż ten, którego w danej sprawie reprezentuje zakładowa organizacja związkowa;
- 2) uprawnienie, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, przysługuje związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania dyrektora okręgowego;
- 3) funkcjonariusz może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, której zakresem działania objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne.

3. W przypadku realizacji określonych w przepisach prawa uprawnień w sprawach indywidualnych zakładowa organizacja związkowa niezwłocznie informuje

właściwego dyrektora okręgowego lub właściwego komendanta o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Funkcjonariusz pełniący służbę na stanowisku, dla którego ustawa przewiduje powołanie, nie może pełnić funkcji w związkach zawodowych oraz nie podlega ochronie, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.”;

3) w art. 252 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wysłuchuje obwinionego w obecności rzecznika dyscyplinarnego. W wysłuchaniu obwinionego może uczestniczyć obrońca. O terminie wysłuchania należy zawiadomić wskazaną przez obwinionego, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania w sprawie, zakładową organizację związkową. Przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej będący funkcjonariuszem może uczestniczyć w wysłuchaniu, chyba że obwiniony nie wyrazi na to zgody.”;

4) w art. 255 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja składa się z trzech oficerów w służbie stałej, posiadających wiedzę i doświadczenie zawodowe niezbędne dla właściwego wykonywania obowiązków członków komisji, z których dwóch wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny, a jednego wskazana przez obwinionego zakładowa organizacja związkowa.

3. O wyznaczeniu przedstawiciela związku zawodowego funkcjonariuszy do składu komisji zakładowa organizacja związkowa zawiadamia wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o powołaniu takiej komisji. W przypadku niewyznaczenia przedstawiciela związku zawodowego, trzeciego członka komisji wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny.”.

Art. 4. 1. Do postępowań dotyczących zwolnienia policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 8 ustawy, o której mowa w art. 1, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej policjanta, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 5. Do postępowań dotyczących zwolnienia funkcjonariusza Straży Granicznej ze służby na podstawie art. 45 ust. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w art. 2, wszczętych

i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Do postępowań dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariusza Służby Więziennej, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem zmian wprowadzanych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161 i 125), ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1542, z późn. zm.) jest rozszerzenie prawa policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej w zakresie tworzenia i wstępowania do związków zawodowych.

Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych (art. 12 Konstytucji RP). Konkretyzacją wolności zrzeszania stanowi wolność koalicji związkowej (art. 59 ust. 1 i 4 Konstytucji RP), która w swoim aspekcie indywidualnym obejmuje, jako wartość konstytucyjną, swobodę tworzenia związków zawodowych, przystępowania i występowania ze związków zawodowych oraz ich rozwiązywania. Ponadto, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje, ze względu na dobro publiczne, możliwość ustawowego ograniczenia prowadzenia strajku lub zakazania go, w odniesieniu do określonych kategorii pracowników lub w określonych dziedzinach (art. 59 ust. 3 Konstytucji RP). Istotne znaczenie dla wyznaczenia zakresu wprowadzanych przez ustawodawcę ograniczeń wolności koalicji ma art. 59 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w myśl którego zakres wolności zrzeszania się w związkach zawodowych może podlegać tylko takim ograniczeniom, jakie są dopuszczalne przez wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe. Zgodnie z Międzynarodowym Paktem Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (Dz. U. z 1977 r. poz. 169) oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), ewentualne ograniczenia swobody zrzeszania się mogą wynikać z konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa państwowego, porządku publicznego, ochrony zdrowia lub moralności publicznej lub ochrony praw i wolności innych osób. Wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe przewidują możliwość ograniczenia wolności zrzeszania się w stosunku do członków sił policyjnych. Do materii tej odnoszą się konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tym Konwencja nr 87 dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych (Dz. U. z 1958 r. poz. 125), zwana dalej „Konwencją nr 87”. Istotne znaczenie w kontekście realizacji wolności zrzeszania się mają zalecenia Komitetu Wolności Związkowej Międzynarodowej Organizacji Pracy, zawarte w Przeglądach MOP „Wolność zrzeszania. Zbiór decyzji Komitetu Wolności Związkowej”,

dotyczące Konwencji nr 87. Z zaleceń z 2018 r. zawartych w pkt 345 i 346 Zbioru decyzji Komitetu Wolności Związkowej¹ wynika, że w świetle brzmienia art. 9 ust. 1 Konwencji nr 87, zgodnie z którym *ustawodawstwo krajowe określi, w jakiej mierze gwarancje przewidziane w niniejszej konwencji będą miały zastosowanie do sił zbrojnych i policji*, Państwa – strony Konwencji mają swobodę decyzji, co do zakresu, w jakim zamierzają udzielić policjantom praw, do których odnosi się przedmiotowa Konwencja i nie są zobowiązane do zagwarantowania tych praw funkcjonariuszom służb policyjnych. Wskazuje na to wyraźnie treść pkt 345 zaleceń, który stanowi, iż (...) *z zapisu tego [tj. art. 9 ust. 1 Konwencji nr 87] wynika jasno, że intencją MOP było pozostawienie do decyzji każdemu z państw zakresu, w którym jest wskazane przyznanie członkom policji praw zapisanych w niniejszej Konwencji, co oznacza, że państwa, które ratyfikowały Konwencję nie są zobowiązane do przyznania tych praw wyżej wymienionym kategoriom osób oraz pkt 346 zaleceń, w myśl którego (...) kwestia ta pozostaje do decyzji Państw Członkowskich MOP.*

W zakresie dotyczącym personelu służb penitencjarnych zalecenia Komitetu Wolności Związkowej z 2018 r. stanowią w pkt 357, że personelowi służb więziennych powinno przysługiwać prawo organizowania się w związkach zawodowych. Funkcje wykonywane przez służby imigracyjne oraz więzienne nie uzasadniają wyłączenia wolności związkowych określonych w art. 9 Konwencji nr 87 (pkt 359 zaleceń).

Zauważyć także należy, że orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka jednolicie traktuje funkcjonariuszy formacji uzbrojonych. W wyroku z dnia 21 kwietnia 2015 r., nr 45892/09, Europejski Trybunał Praw Człowieka wskazał, że *konieczność niezakłóconej służby oraz prawo do noszenia broni, która charakteryzuje służby mundurowe, wyróżnia ten zbiór funkcjonariuszy spośród innych funkcjonariuszy publicznych, takich jak urzędnicy (...) i uzasadnia ograniczenie ich wolności związkowej. Tym samym bardziej surowe wymogi nałożone na takich funkcjonariuszy nie wykraczają poza to, co niezbędne w demokratycznym społeczeństwie, w zakresie, w jakim pozwalają na ochronę ogólnych interesów państwa, a w szczególności na gwarantowanie bezpieczeństwa państwowego lub publicznego i ochronę porządku, to jest zasad przewidzianych w art. 11 ust. 2 Konwencji. Nadto szczególny charakter ich działalności uzasadnia istnienie wystarczająco szerokiego marginesu uznania, aby państwo mogło prowadzić swą politykę legislacyjną i tym samym*

¹ Wolność zrzeszania. Zbiór decyzji Komitetu Wolności Związkowej, Wydanie VI, rok 2018
https://www.ilo.org/global/standards/subjects-covered-by-international-labour-standards/freedom-of-association/WCMS_632659/lang--en/index.htm

mogło regulować, w interesie publicznym, określone aspekty działalności związkowej, nie pozbawiając jej jednak zasadniczej treści praw z art. 11 Konwencji.

Wolność koalicji związkowej stanowi wartość konstytucyjną (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 lipca 2010 r., sygn. akt P 4/10). Znaczenie tej wolności uzasadnia wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, w zakresie dotyczącym zniesienia ograniczenia polegającego na możliwości zrzeszania się policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej tylko w jednym związku zawodowym działającym w danej formacji. Jednocześnie, ze względu na zakres zadań wskazanych formacji uzbrojonych, projekt ustawy przewiduje, że swoboda zrzeszania się w związkach zawodowych podlegać będzie ograniczeniom, dopuszczalnym w świetle art. 59 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych. Zadania formacji, określone ww. ustawami, obejmują ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 1 ust. 1 ustawy o Policji), ochronę granicy państwowej, kontrolę ruchu granicznego oraz zapobieganie i przeciwdziałanie nielegalnej migracji (art. 1 ust. 1 ustawy o Straży Granicznej) oraz zadania w zakresie wykonywania tymczasowego aresztowania oraz kar pozbawienia wolności i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności (art. 2 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej).

Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny, ochrona interesu bezpieczeństwa państwa stanowi wystarczające uzasadnienie wprowadzenia ograniczenia swobody koalicji w stosunku do określonej grupy pracowniczej. Tego rodzaju ograniczenia uznać można za wyjątek od obowiązującej w demokratycznym państwie prawa reguły wolności związkowej, w żadnej mierze istoty tej wolności nie naruszający (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 listopada 1998 r., sygn. akt K 42/97, dotyczący wolności koalicji w Najwyższej Izbie Kontroli).

Z kolei w wyroku dotyczącym uprawnień opiniodawczych związku zawodowego w Policji Trybunał Konstytucyjny wskazał, że istnienie związków zawodowych w Policji nie oznacza, że związek ten ma we wszystkich dziedzinach takie same uprawnienia jak związki zawodowe zrzeszające osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Charakter stosunku służbowego, w którym pozostają funkcjonariusze Policji, uzasadnia inną niż w przypadku pracowników regulację uprawnień związku zawodowego m.in. w zakresie wywierania wpływu na rozstrzygnięcia organu decyzyjnego w kwestiach wynagrodzeń i innych

świadczeń (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2002 r., sygn. akt K 36/00). Powyższe ustalenia, w opinii projektodawcy, odnoszą się również, ze względu na zakres zadań oraz specyfikę stosunków służbowych, do związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej.

I. Aktualny stan prawny

1) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Przepis art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji² dopuszcza zrzeszanie się policjantów tylko w jednym związku zawodowym zrzeszającym policjantów. Wolność koalicji związkowej policjantów ograniczona jest więc poprzez wyłączność zrzeszania się tylko w jednym związku zawodowym – związku, do którego mogą przystępować wyłącznie policjanci. Jednocześnie, zgodnie z art. 67 ust. 2 ww. ustawy, przepisy ustawy o związkach zawodowych stosuje się do policjantów odpowiednio. W utrwalonym orzecznictwie sądów termin „odpowiednio” oznacza, że przepisy ustawy o związkach zawodowych będą miały zastosowanie w odniesieniu do funkcjonariuszy służb mundurowych będących członkami związku zawodowego tylko w takim zakresie, w jakim nie będzie to naruszało specyfiki stosunków służbowych, w szczególności dyspozycyjności funkcjonariusza wobec przełożonych, i nie będzie sprzeczne z rozwiązaniami przyjętymi w danej pragmatyce służbowej (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 czerwca 2015 r., sygn. akt I OSK 632/14).

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji zawiera ponadto przepisy prawne dotyczące opiniowania przez związek zawodowy policjantów zasad etyki zawodowej i aktów normatywnych (art. 7 ust. 1 pkt 7 i art. 129) oraz udziału organizacji związkowej w postępowaniach indywidualnych dotyczących policjantów (art. 43, art. 135j i art. 135m).

² Art. 67. 1. Policjanci mogą zrzeszać się w związku zawodowym policjantów.

2. Przepisy ustawy o związkach zawodowych stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem że w Policji może działać tylko jeden związek zawodowy i związek ten nie ma prawa do strajku.

3. Szczegółowe zasady współdziałania związku zawodowego policjantów z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Komendantem Głównym Policji określi statut tego związku, zarejestrowany w sądzie.

2) Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Przepis art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej³ dopuszcza zrzeszanie się funkcjonariuszy tylko w jednym związku zawodowym. Regulacja zawarta w art. 72 ww. ustawy odpowiada regulacji przyjętej w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Wolność koalicji związkowej funkcjonariuszy ograniczona jest więc poprzez wyłączność zrzeszania się w jednym związku zawodowym zrzeszającym funkcjonariuszy.

Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej zawiera przepisy prawne dotyczące opiniowania przez związek zawodowy funkcjonariuszy Straży Granicznej zasad etyki zawodowej (art. 143) oraz udziału związku zawodowego w postępowaniach w sprawach indywidualnych funkcjonariuszy (art. 47).

3) Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej

Regulacje prawne dotyczące wolności związkowej zawarte są w art. 34 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej⁴. W Służbie Więziennej może działać tylko jeden związek zawodowy zrzeszający funkcjonariuszy Służby Więziennej. Ponadto, ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej zawiera przepisy prawne dotyczące treści stosunku służbowego oraz uprawnień funkcjonariuszy Służby Więziennej wykonujących funkcje w związku zawodowym (art. 84 ust. 1 pkt 1, art. 147 ust. 3 i art. 152), opiniowania przez związek zawodowy zasad etyki zawodowej (art. 33 ust. 1 pkt 1) oraz udziału organizacji związkowej w postępowaniach indywidualnych dotyczących funkcjonariuszy (art. 252 i art. 255).

W myśl art. 67 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 72 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej i art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, związki zawodowe policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej nie mają prawa do strajku. Uprawnienia

³ Art. 72. 1. Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związku zawodowym funkcjonariuszy Straży Granicznej.

2. Przepisy ustawy o związkach zawodowych stosuje się odpowiednio z zastrzeżeniem, że w Straży Granicznej może działać tylko jeden związek zawodowy i związek ten nie ma prawa do strajku.

3. Szczegółowe zasady współdziałania związku zawodowego funkcjonariuszy Straży Granicznej z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Komendantem Głównym Straży Granicznej określi statut tego związku zarejestrowany w sądzie.

⁴ Art. 34. 1. Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związku zawodowym na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

2. W Służbie Więziennej może działać tylko jeden związek zawodowy zrzeszający funkcjonariuszy. Związek ten nie ma prawa do strajku.

związków zawodowych w zakresie strajku określa art. 59 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z tym przepisem, związkom zawodowym przysługuje prawo do organizowania strajków pracowniczych. Prawo do strajku jest prawem pracowników, które nie może być zrealizowane bez udziału organizacji związkowej uprawnionej do organizowania strajków. Ustawa Zasadnicza prawo do strajku wymienia wśród wolności i praw jednostki (art. 233 Konstytucji RP).

II. Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy

1) Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Zakres nowelizacji ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji obejmuje zmianę art. 67 (art. 1 pkt 3 projektu ustawy), który stanowi o możliwości zrzeszania się policjantów w związku zawodowym. W projekcie ustawy zniesiono ograniczenie działalności związkowej wyłącznie w ramach jednego związku zawodowego policjantów, wprowadzając swobodę zrzeszania się w związkach zawodowych. Utrzymano natomiast regulację prawną, na mocy której przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) stosuje się do policjantów odpowiednio. Za takim rozwiązaniem przemawia konieczność uwzględnienia specyfiki stosunków służbowych (charakter administracyjnoprawny stosunku służbowego, w którym organ jednostronnie i władczo kształtuje sytuację prawną funkcjonariusza).

Zasadniczą zmianą jest wprowadzenie wolności koalicji związkowej. Policjant będzie mógł wybrać związek zawodowy, w którym zamierza się zrzeszać. Jednocześnie, ze wskazanych wyżej względów, za uzasadnione uznano wprowadzenie ograniczeń związanych z charakterem zadań i statusem prawnym policjantów. Ograniczenia te obejmują:

- 1) możliwość reprezentowania policjanta w sprawach indywidualnych wyłącznie przez zakładową organizację związkową, której członkiem jest co najmniej jeden policjant inny niż ten, którego dotyczy dane postępowanie (zmieniany art. 67 ust. 2 pkt 1);
- 2) przyznanie prawa opiniowania założeń i projektów aktów prawnych (w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych) związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta wojewódzkiego Policji (zmieniany art. 67 ust. 2 pkt 2);

- 3) ograniczenie członkostwa w międzyzakładowej organizacji związkowej do organizacji związkowej, której zakresem działania objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Policji (zmieniany art. 67 ust. 2 pkt 3);
- 4) wprowadzenie zakazu pełnienia funkcji związkowych przez policjantów, którzy pełnią służbę na stanowisku, dla którego ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji przewiduje powołanie, oraz przez policjantów mianowanych na stanowiska kierownicze (zmieniany art. 67 ust. 5).

Na mocy obowiązującej ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, organizacji związkowej przysługują uprawnienia w sprawach indywidualnych policjantów określone w art. 43 ust. 3 (przedstawienie opinii w sprawie zwolnienia funkcjonariusza, w przypadku gdy wymaga tego ważny interes służby oraz w przypadku popełnienia czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia pozostanie w służbie), art. 135j ust. 9 (uczestnictwo przedstawiciela organizacji związkowej w raporcie w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby) oraz art. 135m ust. 2 (wyznaczenie policjanta będącego oficerem do składu komisji powołanej w celu zbadania zaskarżonego orzeczenia dyscyplinarnego). Ze względu na odrębności stosunku służbowego funkcjonariusza, realizację uprawnień przez organizację związkową uzależniono od przynależności do niej co najmniej jednego policjanta, którego nie dotyczy dane postępowanie. Projekt przewiduje, że uprawnienia w zakresie opiniowania założeń i projektów aktów prawnych przysługiwać będą związkom zawodowym, niezależnie od ich liczebności, jeżeli terytorialny zakres działania związku zawodowego obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta wojewódzkiego Policji (zmieniany art. 67 ust. 2 pkt 2).

Ze względu na odrębność Policji, projekt zakłada, że policjant może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, gdy zakresem działania tej organizacji związkowej objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Policji (zmieniany art. 67 ust. 2 pkt 3).

Ponadto, proponuje się przepis, wzorowany na regulacji obowiązującej w Państwowej Straży Pożarnej (art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313, z późn. zm.)), na mocy którego wyłączone jest pełnienie funkcji związkowych oraz ochrona związkowa policjanta pełniącego służbę na stanowisku, dla którego przepisy przewidują powołanie, oraz na stanowisku dyrektora komórki organizacyjnej, zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej oraz naczelnika (zmieniany art. 67

ust. 5). Objęcie zakresem podmiotowym projektowanej regulacji ww. stanowisk uzasadnione jest rodzajem zadań służbowych. Zgodnie bowiem z art. 6da ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, policjanci powoływani na stanowiska wymienione w ustawie oraz policjanci mianowani na stanowiska dyrektora i zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej oraz naczelnika mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2216, z późn. zm.).

Zmiany przewidziane w art. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a oraz pkt 4–6 projektu ustawy mają charakter dostosowawczy. W sposób odpowiadający brzmieniu regulacji zawartej w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych określona została jednostka organizacyjna związków zawodowych właściwa w sprawach indywidualnych policjantów (art. 1 pkt 2 lit. a oraz pkt 5 i 6). Do zakresu działania zakładowej organizacji związkowej należy m.in. zajmowanie stanowiska w sprawach indywidualnych (art. 26 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych).

Podkreślić należy, że, zgodnie z projektem, przedstawicielem zakładowej organizacji związkowej uczestniczącym w raporcie, w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby, może być wyłącznie policjant (zmieniany art. 135j ust. 9). Obowiązujące przepisy uprawnienia w zakresie wskazywania członka komisji badającej orzeczenie dyscyplinarne powierzają właściwemu zarządowi wojewódzkiemu związku zawodowego policjantów (art. 135m ust. 2 ustawy o Policji). Projekt przyznaje to uprawnienie zakładowej organizacji związkowej reprezentującej policjanta.

W projekcie ustawy wprowadzono ponadto regulację prawną dotyczącą przedstawiania opinii przez zakładową organizację związkową, w przypadku zwalniania policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Jej częścią jest określenie skutku prawnego niewskazania przez policjanta zakładowej organizacji związkowej oraz nieprzekazania przez tę organizację związkową opinii w terminie 7 dni od otrzymania wniosku o jej sporządzenie (art. 1 pkt 2 lit. b projektu ustawy). W takiej sytuacji zwolnienie policjanta będzie mogło nastąpić bez zasięgnięcia opinii zakładowej organizacji związkowej.

2) Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Zmiany ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej odpowiadają zmianom dokonany w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Obejmują one zmianę art. 72 (art. 2 pkt 2 projektu ustawy), który stanowi o możliwości zrzeszania się funkcjonariuszy Straży Granicznej w związku zawodowym. Projekt przewiduje, że prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych (w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych) przysługiwać będzie związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta oddziału Straży Granicznej. W sposób odpowiadający regulacji zawartej w zmienianym art. 67 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji określony został zakres wyłączenia pełnienia funkcji związkowych oraz korzystania z ochrony związkowej (zmieniany art. 72 ust. 5). Stanowi to konsekwencję przepisu art. 3b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zgodnie z którym funkcjonariusze powoływani na stanowiska wymienione w ustawie oraz funkcjonariusze mianowani na stanowiska dyrektora i zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej oraz naczelnika mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Zmiany przewidziane w art. 2 pkt 1 lit. a i pkt 3, dotyczące art. 47 ust. 3 i art. 143 ustawy, mają charakter dostosowawczy. Tak jak w przypadku ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w przepisie dotyczącym opinii związku zawodowego w sprawie indywidualnej funkcjonariusza, jako właściwy podmiot wskazano zakładową organizację związkową reprezentującą funkcjonariusza (art. 2 pkt 1 lit. a projektu ustawy). Zakładowa organizacja związkowa może reprezentować funkcjonariusza wyłącznie wówczas, gdy jej członkiem jest co najmniej jeden funkcjonariusz, którego nie dotyczy dane postępowanie indywidualne. Uprawnienia w zakresie opiniowania założeń i projektów aktów prawnych przysługiwać będą związkom zawodowym, niezależnie od ich liczebności, jeżeli terytorialny zakres działania związku zawodowego obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta oddziału Straży Granicznej (zmieniany art. 72 ust. 2 pkt 2). Funkcjonariusz może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, gdy zakresem działania tej organizacji związkowej objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Straży Granicznej (zmieniany art. 72 ust. 2 pkt 3).

Wzorem regulacji dodawanej w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji proponuje się również wprowadzenie przepisów dotyczących procedury przedstawiania opinii przez zakładową organizację związkową, w przypadku zwalniania funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 45 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Jej częścią jest określenie skutku prawnego niewskazania przez funkcjonariusza zakładowej organizacji związkowej oraz nieprzekazania przez tę organizację związkową opinii w terminie 7 dni od otrzymania wniosku o jej sporządzenie (art. 2 pkt 1 lit. b projektu ustawy). W takiej sytuacji zwolnienie funkcjonariusza może nastąpić bez zasięgnięcia opinii zakładowej organizacji związkowej.

Ze względu na specyfikę działania związków zawodowych w Policji i Straży Granicznej, projekt przewiduje utrzymanie regulacji prawnych zawartych w art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Przepisy te stanowią o określeniu, w statucie związku zawodowego, szczegółowych zasad współdziałania związku zawodowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Komendantem Głównym, odpowiednio, Policji i Straży Granicznej. Statut obejmować powinien m.in. wskazanie organów związku zawodowego właściwych w kontaktach z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych sprawującym nadzór nad Policją i Strażą Graniczną oraz organami tych formacji. Obowiązujące przepisy uzupełniono o regulację dotyczącą możliwości zawierania porozumień określających zasady współdziałania związku zawodowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz właściwymi organami Policji i Straży Granicznej. Zdaniem projektodawcy, przedmiotowa regulacja nie narusza zasad autonomii organizacyjnej związku zawodowego i mieści się w zakresie dopuszczalnych ograniczeń.

3) Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej

Zakres nowelizacji ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej odpowiada zmianom ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Obejmuje on nowelizację art. 34 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (art. 3 pkt 2 projektu ustawy), który stanowi o możliwości zrzeszania się funkcjonariuszy Służby Więziennej w jednym związku zawodowym funkcjonariuszy. Zgodnie z projektem, funkcjonariusze będą mogli zrzeszać się w związkach zawodowych bez obecnych ograniczeń. Realizację przez zakładową organizację związkową uprawnień w sprawach indywidualnych funkcjonariusza uzależniono od

członkostwa w tej organizacji związkowej co najmniej jednego funkcjonariusza, którego nie dotyczy dane postępowanie (zmieniany art. 34 ust. 2 pkt 1). Uprawnienie do opiniowania projektów aktów normatywnych przysługiwać będzie związkom zawodowym, niezależnie od ich liczebności, jeżeli terytorialny zakres ich działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania dyrektora okręgowego Służby Więziennej (zmieniany art. 34 ust. 2 pkt 2). Funkcjonariusz może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, gdy zakresem działania tej organizacji związkowej objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Służby Więziennej (zmieniany art. 34 ust. 2 pkt 3).

Projekt przewiduje, podobnie jak w przypadku ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, wyłączenie ochrony, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, w stosunku do funkcjonariuszy Służby Więziennej pełniących służbę na stanowiskach, dla których ustawa przewiduje powołanie (zmieniany art. 34 ust. 4). Przedstawicielem zakładowej organizacji związkowej, który uczestniczy w wysłuchaniu przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, w przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby, może być wyłącznie funkcjonariusz (zmieniany art. 252 ust. 9).

Zmiany przewidziane w art. 3 pkt 1, 3 i 4 projektu ustawy mają charakter dostosowawczy.

Podkreślić należy, że wprowadzenie możliwości zrzeszania się policjantów oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej i Służby Więziennej w związkach zawodowych bez obowiązującego obecnie ograniczenia do jednego związku, wiąże się z utrzymaniem zakazu strajku. Zakaz ten, mający swoje umocowanie w art. 59 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku formacji uzbrojonych, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest niezbędny dla realizacji zadań państwa. Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 174 i 730), niedopuszczalne jest organizowanie strajku m.in. w jednostkach Policji, Straży Granicznej oraz Służby Więziennej.

Projekt ustawy zawiera przepisy przejściowe dotyczące niezakończonych, do dnia wejścia w życie ustawy, postępowań w sprawach zwolnienia policjanta i funkcjonariusza Straży Granicznej ze służby na podstawie, odpowiednio, art. 41 ust. 2 pkt 5 i pkt 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz art. 45 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, a także postępowań dyscyplinarnych dotyczących policjantów

i funkcjonariuszy Służby Więziennej. Projektowana regulacja stanowi, że do wskazanych wyżej postępowań będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe (art. 4–6 projektu ustawy).

Zgodnie z przepisem końcowym, ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia (art. 7 projektu ustawy). Tak określony termin wejścia w życie ustawy pozwoli na wprowadzenie niezbędnych zmian w przepisach wykonawczych, zawierających regulacje prawne dotyczące związków zawodowych działających w Policji, Straży Granicznej oraz Służbie Więziennej. Konieczność wprowadzenia w rozporządzeniach stosownych zmian wynika z przyznania funkcjonariuszowi możliwości wyboru związku zawodowego reprezentującego stanowisko strony związkowej w sprawie indywidualnej oraz możliwości przedstawiania stanowiska przez związki zawodowe w sprawach zbiorowych. Do aktów wykonawczych regulujących ww. materię zaliczyć należy rozporządzenia wydane na podstawie art. 25 ust. 7, art. 35 ust. 3 i art. 86 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 33 ust. 2, art. 39 ust. 3 i art. 90 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz art. 215 ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

III. Obciążenia finansowe budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wiąże się z dodatkowymi obciążeniami finansowymi budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Przewidziane w projekcie ustawy zniesienie ograniczeń w zakresie tworzenia i przystępowania do związków zawodowych przez policjantów oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej i Służby Więziennej wiązać się będzie z obowiązkiem udostępnienia związkom zawodowym utworzonym w Policji, Straży Granicznej i Służbie Więziennej pomieszczeń biurowych i urządzeń technicznych niezbędnych do wykonywania działalności związkowej (art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych). Udostępnianie pomieszczeń i sprzętu technicznego uwzględniać powinno zarówno racjonalne potrzeby organizacji związkowych, jak i możliwości organizacyjne służb. Ze względu na to, że utworzenie związku zawodowego oraz przystąpienie do związku zawodowego mieści się w zakresie wolności przysługujących funkcjonariuszom, nie jest możliwe oszacowanie liczby związków zawodowych, które powstaną w służbach, oraz liczby funkcjonariuszy, którzy do nich przystąpią. W konsekwencji, nie jest również możliwe określenie zakresu związanych z tym obowiązków organów Policji, Straży Granicznej oraz Służby Więziennej dotyczących udostępnienia pomieszczeń i sprzętu technicznego.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców i nie wywoła skutków gospodarczych. Spowoduje natomiast pozytywne skutki społeczne, bowiem wprowadzenie w Policji, Straży Granicznej i Służbie Więziennej wolności koalicji związkowej w zakresie przewidzianym w projekcie ustawy służyć będzie zapewnieniu szerokiej reprezentacji interesów funkcjonariuszy tych służb.

Projekt regulacji nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.